

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnilstvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 240.

V Ljubljani, v sredo 20. oktobra 1897.

Letnik XXV.

Državni zbor.

Dunaj, 19. oktobra.

Grobokopi parlamenta.

Pod tem naslovom je pisal včeraj neki vladni list:

Jutri bode zopet seja poslanske zbornice. Ljudski zastopniki so imeli tri dni počitka, kar je že navada našega parlamenta, ter so se okrepčali, da štiri dneve zopet kar nič ne store. Tako žalostne uloge ni še igrala avstrijska zbornica, in težko bi bilo odgovoriti na vprašanje, ali je večina ali manjšina več kriva, da je parlamentarizem padel tako globoko. Na jedni strani brezovirna opozicija, ki s skrajnimi sredstvi zadržuje vsako delovanje, na drugi strani pa slabotna večina, ki niti z jednim korakom ne varuje svojih pravic. Tak parlament ne živi več, temveč le živetari. . . . Parlament umira, a nikogar ni, ki bi mu to dopovedal. Večina, ki nima moči, da premaga manjšino, ta je dokazala svojo onemoglost. Kaj pa naj porečemo o večini, ki ne stori najmanjšega poskusa, da je kos manjšini? Ne s silo, a tudi ne s pristranskim tolmačenjem poslovnega reda. Ne, temveč z vstrajnostjo, resnostjo in odločnostjo. A ne trohice teh lastnostij nima sedanja večina. Živetari, kakor bi ne bilo obstrukcije. Obstrukcija ima le jeden namen: da čas trati, delo prepreči, a večina v vsem podpira manjšino.

Samo nedeljski počitek še ne zadošča večini, ona zahteva tudi starega zakona počitek ob sobotah ter si privoščiti tudi „višnjevi“ ponedeljek. Tri dni torej sploh nobenega dela, a ostale „delavnike“ zbornica potratiti z glasovanji po imenih. Ob 5. uri so ljudski zastopniki že utrujeni, posebno mlajši člani ne morejo pričakati konca seji. V teh razmerah ni čudno, da stvar ne napreduje, temveč stoji; toda ponavljamo, da teh razmer ni zakrivila le obstrukcija, temveč v isti meri tudi večina.

Dolgo ne sme tako biti. Stranke na desnici niti ne prikrivajo svoje namere, da odpravijo osrednji parlament; ni jim prav nič na tem, da se vzdrži avstrijska ustava v sedanji obliki; roke drže križem, ko obstrukcija onemogočuje vsako delovanje. Parlament, ki ga večina ne biani, obsojen je na smrt. In levica, ki vedno v teoriji imenuje osrednji parlament državno potrebo, vse stori in poskuša, da ga onemogoči. Tako obe strani parlamentarizmu koplje grob, parlamentarne stranke so grobokopi, in ne ošabna vlada, kakor v prejšnjih časih. Desnica in levica tekmujejo, da škodijo parlamentarnemu sistemu, desnica z nedelavnostjo, levica z delovanjem. Parlamentarne stranke ne premislijo, da more obstati država brez parlamenta, a ne parlament brez države. Večina se vede, kakor da bi bilo vse v redu, ter se je odpovedala svojim pravicam in svoji moči; ne pomisli, da ne bo imela besede, kadar bode parlament nemogoč. Zato: počitek ob sobotah, nedeljah in ponedeljkih ter kratke seje. Ali more taka večina rešiti načelo parlamentarizma? Mi sodimo, da ne, in v tem tiči vzrok velike krize, ki preti naši državi.

Tako govori vladno glasilo, tako vlada bere levite sedanji večini. Jednako piše včerajšnji oficijozni „Fremdenblatt“. To ni slučaj, temveč premišljeno svarilo na naslov desnice. Toraj grobokopi so levi-

čarji, a desničarji odnašajo prst in kamenje ter stojé na straži, da vlada ne more blizu. To hoče reči vladni list. Da, mnogo je istine, trpke istine v teh besedah, toda zabrnimo kopje ter vprašajmo: Ali vlade ne zadene nobena odgovornost? Ali ni ravno šef sedanje vlade ob svojem nastopu slovesno izjavil, da on hoče voditi? Ali je sedanja vlada storila najmanjši poskus, najkrajši korak, da si pridobi zaupanje združene večine? Kaj je vlada storila od 2. junija do 23. septembra t. l., da pojasni svoje stališče nasproti večini? Praznovala je, počivala ne le ob sobotah, nedeljah in ponedeljkih, temveč tudi ob vseh štirih „delavnikih“.

Opetovano so vodje desničarskih klubov vabili vlado, naj posluša želje in opravičene zahteve, katere ponavljajo zastopniki velike večine prebivalstva v državi. Ali vlada si je s pestjo mašila ušesa ali pa hudomušno smejala ter izgovarjala na poznejši, ugodnejši čas. Ali ni vlada pri vsaki priliki kazala, da se ne zmeni za sedanjo večino, kakoršna je? Ali ni do zadnjega vabila v svoj tabor Italijane in ustavoverne veleposestnike, ki naj bi bili protitežje slovanskim zahtevam? Hic Rhodus, hic salta! Na jedni strani je vlada po dolgih bojih vendar enkrat podržala zasebno gimnazijo v Tešinu, a ob jednem ustanovila nemško gimnazijo v Pragi za nemške „žide“. In če nam vlada ustreže glede Celja, bode v St. Petru na Krasu ustanovila nemško gimnazijo, ako jo zahtevajo ljubljanski kazinotje. Komu naj se torej v prvi vrsti očita neodločnost. Vlada bo čakala do sodnega dne, da se jej sedanja desnica zapiše v službo na milost in nemilost, ako tira državni voz v starem tiru nemškega liberalizma, po načelih one ustavoverne stranke, ki je zatajila svoje delo, prezirala načela enakopravnosti, izražena v ustavi, ter vzgojila mednarodni, brezverski socijalizem. Da, država more obstati brez parlamenta, a tudi brez grofa Badenija. Zato naprej, odločno naprej, tudi preko političnih trupel!

* * *

Današnja seja je dokaz ad oculos, kam pritira neodločnost. Takoj pričetkom troje glasovanj po imenih; pri tretjem zbornica nesklepčna. Predsednik Kathrein ob 3/4.1. uro nevoljen pobaše svoje „akte“ ter zakliče: Konec seje! Levičarji ploskajo, desničarji — na to morajo reči: mea culpa! Mej tem se Kathrein premisli ter naznani po slugah, da se ob 6. uri „komedija“ nadaljuje.

Proračunski pododsek.

Danes ob 1/2.10. uri se je sešel izvoljeni pododsek. Navzoči so bili finančni minister Bilinski, zastopnik notranjega ministerstva, sekijski načelnik Róža in sekijski načelnik Krauthofer. Razgovarjalo se je le o splošnih načelih, kako naj se presojajo nesreče v posamnih deželah.

Vladni zastopnik Róža je razvijal ta-le načela: Vlada se nikakor ne čuti poklicano, da bi vso škodo, ki jo napravijo vremenske in druge nesreče, poskodovane povrnili. Tudi ne gre, da bi se njena podpora merila po odstotkih tiste svote, ki jo je nezgoda provzročila. Dolžnost državna v tem oziru meri le na to, da se zabrani lakota in ž njó zvezane kužne bolezni, in da se tisti, ki si ne morejo trenutno pomagati, da bi si vzdržali svoje gospodarsko stanje, rešijo iz zadrege. Zato se osrednja

vlada ne ozira toliko na naznanjeno škodo, ker ta je velikrat premalo, pa tudi mnogokrat preveč cenjena, marveč pri podelitvi podpor se ozira na predloge deželnih načelnikov.

Pri ti priliki omenjam, da je vlada vsprejela tri kranjske okraje v svojo predlogo: kočevski, črnomaljski in litijski. Skodo v kočevskem okraju je cenila naša kranjska vlada na 100.000 gld. in je predlagala primerne svoto v podporo. V črnomaljskem okraju so pri osrednji vladi naznanjene tri, v litijem pa sedem občin. Toda gospodje, katerim je naloženo, naj preiščejo škodo, so bili dozdej še toliko počasni, da še niso predložili svote, koliko znaša škoda. Za kočevski okraj je ministerstvo že tudi odločilo neko svoto; za litijski in črnomaljski okraj pa še nič, ker so dotični nižji uradi prepočasni, dasi ravno sta ta dva okraja mej najrevnejšimi na Kranjskem.

O poškodovanem krškem okraju še tudi ni pri ministerstvu nobenega poročila.

Finančni minister Bilinski je soglasno z Róžo razvijal ista načela. Pristavil je le to, da smatra vladno podporo v dvojnem smislu: za prvo silo in tu misli, da bi zadostovala svota, ki je predložena državnemu zboru, drugič pa podporo, da se zabrani v prihodnje take nesreče. Zato je pa treba investicijskega posojila v obilnem obsegu. Če bi se v Avstriji ne bili tako izsekavali gojzdi, če bi se bilo že preje gledalo, da se pogojdi kraški svet, da se vrede reke, bi ne bilo takih nesreč. Te naloge mora vsaka vlada vsprejeti in jih izvrševati. Bodoči proračun bo pokazal, da hoče sedanja vlada to storiti. Podpore, ki jih daje država za prvo silo, so razne vrste: treba se je ozirati na osebe, ki so poškodovane, pa tudi na način, kako so poškodovane. Tako je n. pr. treba ubožeem, katerim je voda odnesla hišice in ki nimajo nobenega premoženja, povrniti vso škodo, drugim — srednjim stanovom — ki so za trenutje izgubili kredit, je treba pomagati s posojili. „Jaz sem načeloma proti državnim posojilom, ker pomenjajo jako velikrat državni dar, a v tem slučaju so potrebna.“

Poslanec Kaiser (nemški nacionalc iz Šlezije) se je pritoževal, zakaj vlada ni brez zbornice brž dala potrebne podpore, češ, saj bi zbornica v takem slučaju gotovo vse odobrila. Dalje je tožil, da davčni eksekutorji tudi sedaj nadlegujejo prizadete kmete in da se premalo skrbi za to, da bi se kmetje podučili, da smejo zahtevati od zelo poškodovanega zemljišča večleten odpis davkov.

Finančni minister je dejal, da se protustavne poti za nekaj milijonov goldinarjev ne drzne zagovarjati, tembolj za čas, ko je zbornica v kratkem se imela sniti. 100.000 gld. je preskrbela vlada za prvo silo. Drugo je prepustila državnemu zboru. Glede na davčno eksekucijo v ponesrečenih krajih je pa prosil, naj se mu vsak slučaj posebe naznani, da brzojavno eksekucijo ustavi.

Nadaljuje se seja zvečer ob 1/2.7. uri.

Badenijevo ministerstvo, tako se zatrjuje splošno, ostane, dokler se ne reši poravnani in proračunski provizorij, oziroma dokler se ne izprevidi, da se sploh za njegove vlade ne bo rešilo. Potem pa pojde.

Parlamentarna komisija v desnici nadaljuje danes svoje posvetovanje.

Mažari v hrvatskem Primorju.

XVI.

Iz Zagreba, 14. okt.

Reško vprašanje se čim dalje bolj zapleta. Mažari hočejo s silo uvesti popolno gospodstvo na Reki brez ozira na Hrvatsko in na Rečane. To sporočujo je že kar očitno po svojih časopisih. Tako je pred nedavnim objavil „Pester Lloyd“ prav obsežen članek, v katerem se prav rabulističnim načinom dokazuje, da imajo Mažari pravico za trajanja provizorija zagospodovati na Reki, in sicer v pogledu uprave in zakonodavstva. Ko je bil namreč provizorij sklenjen, dobila je Ogerska pravico na Reko, Hrvatska pa na reško županijo kot neko kompenzacija. Tako trdi „Pester Lloyd“. Ali za to ni mogel navesti nobenega dokaza, ker ga ni. Leta 1867/68 so zares Mažari poslali na Reko glasovitega Oseha za upravitelja Reke in županije reške, vendar pa na to niso imeli nobene pravice in to njihovo ravnanje je bilo nasilno in popolnoma nepostavno. Če so kasneje morali popustiti ter reško županijo vrniti Hrvatskeji, Reko pa si pridržali za-se, se to ni zgodilo z nobeno pogodbo, češ, da je Hrvatska prepustila Ogerskeji Reko za reško županijo. „Pester L.“ si je to izmislil, samo da na nekak način dokaže, da imajo Mažari pravico na Reko. Tako dokazovanje brez podatkov je sleparsko, čemur se pa ne smemo čuditi, če pomislimo, kakšna je vsa ogerska zgodovina in politika nasproti sosedom. Dokler traje provizorij, prisvajajo si Mažari pravico na Reko ter to pravico tudi vrše, če tudi jo sami ne bi smeli po § 66. nagodbe med Ogersko in Hrvatsko. Po tem paragrafu bi se morali odnosi na Reki vrediti le sporazumno po regnikolarnej deputaciji, v kateri ne bi sedeli samo Mažari, nego tudi zastopniki Hrvatske in Reke.

A ker je po nagodbi Reka del kraljevine Hrvatske, gotovo ga ne bi mogli hrvatski zastopniki nikdar izročiti Ogerskeji, pa potem se ga tudi ne bi nikdar Ogerska mogla prisvojiti, kakor to zdaj namerava. Zategadel pa tudi ogerska vlada noče sklicati regnikolarne deputacije gledé tega vprašanja, kajti sedanji provizorij na Reki je za-njo koristen, ker se more zares popolnoma ugnjezditi na Reki, če tudi se Rečani protivijo, kakor nam je že znano. Ali vsa borba Rečanov mora ostati brezuspešna, dokler se oni boré sami brez Hrvatske. Le na temelju postave bi mogli obraniti deloma svojo avtonomijo. A odločilni faktor je tukaj Hrvatska, kajti nagodba je sklenjena glede Reke med njo in Ogersko in dokler ne prizna Hrvatska, da je Reka mažarsko posestvo, tako dolgo nimajo vse mažarske vredbe v tem mestu postavne veljavnosti. Mažari to dobro vedó, a ker ne morejo drugače, rabijo moč jačjega ter delajo na Reki po svoji volji v kljub protivščini avtonomne reške stranke, ki se pa zastoj upira Mažarom brez zveze s Hrvatsko. Ali ta stranka ni protivna samo Mažarom, nego tudi Hrvatom, pa odbija vsako zvezo posebno s poslednjimi, s katerimi bi se mogli najlažje sporazumeti ter se z njih zvezo okoristiti.

Ne pomaga nič, kar piše ta stranka po svojih časopisih proti nadmoči mažarskeji; na to se nobeden ne ozira. Tudi njihova višja (!) italijanska kultura jih ne more rešiti današnje odvisnosti, kakor oni mislijo. Ta navidezna italijanska kultura je presajena na hrvatska tla, kjer jej nima že zdaj pravega mesta, pa ga bode imela še manje, čim se vsa Istra probudi v narodnem pogledu in čim se Hrvatstvo sploh osvesti. Kakor je zginilo italijanstvo v dalmatinskih mestih, tako zgine sčasoma tudi na Reki, o tem morejo biti prepričani sami Italijanaši, pa jim je zategadel tudi brezkoristno, pozivati se na jakost italijanske kulture. Ta kultura nima za obrambo pravic nobene jakosti, pač pa jo ima postava, ker veže Ogersko in Hrvatsko, da se izpolni vse tako, kakor je v njej navedeno. Tedaj le na temelju te postave se da ohraniti avtonomija reška, proti kateri so se v novjšem času Mažari vzdignili, da jo ugonobé.

Tudi predstavke reškega zastopstva ne rešijo avtonomije. Čez njih se brez dvoma prestopi na dnevni red, češ, da se zdaj ne da nič več spremeniti, kar se je v saboru sklenilo in po kralju potrdilo. Da se v resnici tako zgodi, nam je najboljši dokaz javno mnenje ogersko proti Reki. Do zdaj so namreč neki mažarski časopisi celo povoljno pisali za Reko ter svetovali ogerskeji vladi, naj ne postopa gledé reške avtonomije tako odločno proti Rečanom. Zdaj se je pa tudi v tem pogledu spremenilo. Vsi

časopisi brez razlike so proti Rečanom. Mažari sploh ne trpé protivščine; a zdaj, ko jih je nemški cesar uvrstil med kulturne narode s tako sijajno zgodovino, jim ni mogoče na kraj priti. Zdaj mora pred njimi vse na kolena. Tudi postave, katere morajo vendar kulturnim narodom biti svete, njim zdaj nič ne veljajo, če se protivijo njihovim nakanam. Odkar so Mažari proglašeni kulturnim narodom od nemškega cesarja, sklenili so bržkone držati se tudi nemškega kulturnega reka „moč pred pravico“ na celej črti, posebno proti Slovanom. Tako je mnogo brani mažarski časopis „Pesti Naplo“ kar jednostavno sporočil Hrvatom in Rečanom, da ostane § 66. nagodbe, ki se tiče reškega vprašanja, za vselej neizvedljiv, kajti s Hrvatsko se Ogerska gledé Reke ne bode mogla nikdar sporazumeti, kar se je pokazalo že v zadnjih 30. letih.

Zatorej za pravega politikarja ta § 66. ni nobeden faktor več, pa se nanj ni treba nič več ozirati. Na Reki pa naj se vlada, kakor do zdaj, le v imenu mažarske vlade, a takozvani provizorij ima postati brez vsakega vprašanja definitivno stanje. To je čisto jednostavna rešitev reškega vprašanja po onem zgoraj omenjenem reku, ki pa med pravimi kulturnimi narodi vendar le ne more in ne sme biti merodajen. Kam pa pridemo, če se bode tako ravnalo? Nagodbo sta podpisala dva faktorja, Ogerska in Hrvatska, pa sta po tem dolžna, da jo obadva jednako spoštujeta. Če se je pa noče držati Ogerska, potem tudi Hrvatska ni vezana na-njo, ali Hrvatska ima pravico braniti svojo celokupnost, katera jej je zagotovljena ravno v omenjeni nagodbi. A kaj bi rekli Mažari, ko bi Hrvati tako jednostavno zavrgli nagodbo z njimi, kakor oni to delajo? Koliko bi bilo vpitja, grožnje in nasilstva! Hrvati sicer ne mislijo kaj takega storiti, ker se oni še niso vzohotili, kakor Mažari, nego še vedno cenijo sklenjene postave, sklenjene od samega kralja. Vendar pa more priti čas, da bodo tudi Hrvati zahtevali, da se spremeni današnji njihov odnos nasproti Ogerskeji, in morda celo prej, nego to Mažari mislijo. Rečani pa le sami sebi škodijo, ker se ne opirajo na Hrvate, kajti le v zvezi z njimi jim je mogoče obraniti tudi svojo avtonomijo. A ker hočejo za se nekaj posebnega, kar ni osnovano v nobenem dogovoru, hočejo biti namreč tretji ravnopravni faktor med Ogersko in Hrvatsko, izgubé gotovo tudi svojo avtonomijo, katero bi pa v zvezi s Hrvatsko mogli obraniti, saj je Reka le del Hrvatske, katera ima za njo gotovo več srca, nego Ogerska, ki jo je do zdaj le iz sebičnih razlogov negovala, ne pa iz prave privrženosti, kar dokazujejo najnovejši politični dogodki.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. oktobra.

Razmerje mej vlado in desnico postaja z vsakim dnem bolj intimno na veliko radost naših mažarskih zaveznikov. Z veliko žalostjo opažajo pravi, za blagor Avstrije in njenih tlačenih narodov vneti ljudski zastopniki, da je zaman ves trud in napor dobro mislečih mož, ki bi Avstrijo radi oteli pred pretečo nesrečo. Velika večina poslancev desnice se je dala že omamiti s praznimi obljubami in bati se je, da jim slepo slede še nekateri drugi parlamentarci. Zelo je presenetilo vsakega pravega domoljuba poročilo dunajskih listov, da bode desnica zastavila vse svoje moči, da izvede nagodbni provizorij, in to brez ozira na to, ali vlada obljubi izpolniti opravičene zahteve posameznih strank desnice ali ne. Nagodbni provizorij, naglašajo nekateri voditelji desnice, je važna državna zadeva, ki ne more biti odvisna od stališča ali zahtev te ali one stranke desnice. V vprašanjih glede velikih državnih interesov se hoče desnica vedno opirati na ravno označeno načelo. Nagodbnemu provizoriju bode nasprotovala le opozicija, ki pa ne pride v poštev in bode vprašanje vsejedno rešeno. Ako bi se pa v kljub temu vprašanje ne moglo rešiti do pričetka zasedanja delegacij, pomagal si bode grof Badeni naredbenim potom ter isto tako rešil tudi budgetni provizorij, zasedanje državnega zbora se pa prekine za nedoločeni čas. Grof Badeni toraj še ostane in se umakne preje parlament. — Tako pišejo dunajski in mnogi češki listi. Akoravno se vsa ta prorokovanja še niso spolnila, moramo vendar z žalostjo naglašati, da je položaj sedaj mnogo neugodnejši za nas, kakor je bil povodom otvoritve državnega zbora. Te dni se nadaljujejo pogajanja mej zastopniki desnice in vlado. Na dnevnem redu so bile že zahteve hrvatskih poslancev, tem slede po-

stulati slovenskih in nato čeških zastopnikov. Ta pogajanja se vrše tajno, vendar moremo že sedaj zatrjevati, da bode skoro na vsi črti zmagal grof Badeni s svojimi obljubami. Vsaki stranki bo velikodušno obljubil, dal seveda še ne, po jedno kost ter jo s tem tako premotil, da mu bo slepo sledila čez drn in strn. Sploh pa, ako je gorenja izjava desnice le deloma resnična, so popolno nepotrebna vsa pogajanja, kajti Badeni je dosegel, kar neobhodno potrebuje, nadaljne stvari se bodo pa rešile same ob sebi. Pravim ljudskim zastopnikom, ki hočejo res ostati močje na svojem mestu, ne preostaja prav nič drugega nego opozicija, kjer seveda ravnatako ne bodo dosegli ničesar, toda ohranili si bodo zavest, da niso podpirali in odobraval tega, kar je v kvar njih volilec, zatiranim narodom. Ako se jim že ne more koristiti, naj se jim vsaj ne škoduje.

Dipaultjev predlog in „Fremdenblatt“. Vsakomur je znano, da je predlog barona Dipaulija, ki je takoj s početka povzročil toliko hrupa, kolikor toliko tudi naperjen proti izdanima jezikovnim naredbama, o katerih želi, naj bi se čim preje preklicali in narodnostno vprašanje uravnalo zakonitim putem. „Fremdenblatt“ s početka s tem predlogom naravno ni bil zadovoljen, nazval ga je „blutleer“ ter mu sploh ni pripisoval nikake važnosti. Sedaj so se pa razmere prav znatno spremenile. Vladno glasilo samo priporoča Dipaultjev predlog, naglašajoč, da je to jedina pot, po kateri je možno priti do zjedinenja in uvesti v parlamentu zopet normalne razmere. Ako eksekutivna oblast vlade ni mogla dovoljno rešiti jezikovnega vprašanja, piše nadalje omenjeni list, ostane odprta le legislativna pot, katero je mogoče nastopiti. V nemško-naprednih in nacionalnih krogih je jelo že ginevati prvotno neupanje nasproti predlogu barona Dipaulija in tudi češki organi so dospeli do prepričanja, da nadaljni boj ne bo donesel nikakih koristij in je treba toraj zakonitim putem uravnati to zadevo. Le s tega stališča je mogoče dospeti do zboljšanja parlamentarnih razmer vsaj v toliko, da reši zbornica odkazane ji naloge in da država ne bo navezana le na preskromno hrano paragrafa 14. — Tako piše vladni list „Fremdenblatt“. Da bi pisal ta list tako na ljubo slovenskim narodom, ni lahko verjeti, kajti to dokazuje njegova prejšnja pisava. Nasprotno pa je to samo vabljenje Badenijeve vlade, ki nujno želi, da bi v desnici zavladata jedinstvo, ki je neobhodno potrebna, ako hoče vlada izvesti svoj načrt.

Francoski parlament je pričel z včerajšnjim dnem zopet svoje delovanje; otvorila se je namreč včeraj prva seja zadnjega zasedanja sedanjega postavodajalnega zastopa, čegar mandat ugasne v maju prihodnjega leta. Zbornica se bo v tem času pečala večinoma le s proračunom ter poleg tega rešila nekaj nujnejših del, ako ne pride vmes kaj izvanrednega, kar v francoskem parlamentu ni nič nenavadnega. Največ jih bode morala v tem zadnjem zasedanju preslišati Melinejeva vlada, ki se je za časa ravno poteklih parlamentarnih počitnic opetovano zamerila radikalnim krogom, in pričakovati je celo vrsto zelo burnih razprav. Sploh bodo pa skušale vse stranke, kakor tudi vlada, že sedaj razvijati svoje načrte in si pripravljati pot za bližnje splošne volitve. Najbolj jednostaven je neki program Melinejeve vlade, ki se izraža na kratko z dvema besedama: stabilnost vlade. To je program, ki se izpolnjuje vsak dan, dokler je na krmilu sedanji kabinet. Načrti ostalih strank niso tako jednostavni in se bodo deloma šele sedaj spopolnjevali, kajti marsikaj nerabnega in sedanjim razmeram neprikladnega mora izginiti iz posamnih načrtov, ako se hoče vjeti več kalinov na limanice.

Grško-turška pogajanja. Minuli ponedeljek se je vršila, kakor smo poročali, prva seja grških in turških pooblaščenecv, ki imajo nalog, dognati konečne določbe mirovne pogodbe. Turško vlado je zastopal zunanji minister Tewfik-paša, grško pa knez Maurocordato in Stephanu. Delokrog teh pooblaščenecv je zelo majhen, kajti glavna se ne rešena vprašanja morajo rešiti druge, v to svrhu določene komisije. Finančne zadeve spadajo, kakor znano, v področje kontrolne komisije, mejo mej Grsko in Turčijo bodo določili vojni atašeji velevlavstij in vprašanje glede povrnitve tesalskih vjetnikov v njih domovino bode reševala posebna komisija, ki se snide v Lamiji. Na ta način se rešijo brez pomoči pooblaščenecv v Carigradu točke 1, 2 in 6 mirovnega načrta, torej jim ostanejo v rešitev le še točke 3—5 mirovne pogodbe. Poslednje določbe se tičejo bolj notranjih

razmer, posebno pa glede zagotovitve varnosti mej obema državama. Akoravno pa je to delo na videz neznatno, bo vendar preteklo najbrže precej mesecev, predno bo rešena tudi ta zadeva. Kakor stvari sedaj stoje, je prav lahko mogoče, da kočljivo vprašanje letos še ne dospe do končne rešitve, posebno ako se še pomisli, kako počasno postopa v tem oziru turška vlada, hoteč zavleči rešitev, kolikor le mogoče.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 19. oktobra.

Po otvoritvi današnje izredne seje omenja župan najprej slovesnosti povodom prenosa Kopitarjevih ostankov v Ljubljano 12. t. m., katere je v ime mestne občine prevzel od dunajskega odbora. Pri tej priliki stavi nasvet, naj bi mestna občina prevzela v oskrb Kopitarjev grob in ga vsako leto na dan Vseh svetnikov primerno okrasila, čemur mestni svet soglasno pritrdi.

Odb. dr. Majaron predlaga pri tej točki, naj se dunajskemu županu dr. Luegerju izreče zahvala in priznanje za njegov, izmed vseh najlepši govor, s katerim se je, akoravno trd Nemeč, tako iskreno poslavljajal od Kopitarja in slavil njegovo delovanje.

Predlogu se soglasno pritrdi.

Nadalje naznani župan, da se je preč. gosp. kanonik Rozman v ime stavb. odbora za popravilo šentjakobske cerkve osebno zahvalil za naklonjeno podporo v znesku 1000 gld., in da je muzejalni kustos Müllner izročil 30 številč. »Argo« v razdelitev mej občinske svetovalce v zahvalo za podporo k načrtu, kateri prinaša zadnja številka tega časopisa.

Konečno prebere dopis dež. odbora, s katerim se mestni občini naznanja, da ne more pritrditi zamenjavi sveta za Bežigradom s pogojem, da se gradi tam obrtni muzej, marveč je voljen vsprejeti ponudbo le brezpogojno.

Pred prehodom na dnevni red predlaga odb. Šubic nujno, naj se napravi pri elektrarni v Slomšekovih ulicah železna ograja z dvema zidanimi stebroma za približno ceno 350 gld., dalje asfaltni trotoar za 430 gld., lesene stopnice v podstrešje za 36 gld., sobica za masinistovo služkinjo pod streho in dve železni lestvi za 19 gld. 60 kr. ter delo odda kranjski stavb. družbi.

Predlogu se pritrdi.

Prošnja uredništva knjige »Unsere Monarchie« za prispevek k izdaji zvezka »Krain« se odkloni. Poroč. odb. Mali.

Mestnima čuvajema na Gradu, And. Lukežiču in Bl. Svetlu, se dovoli po 2 sežnja drv. Poroč. odb. Zabukovec.

Gradnja kanala na Starem Trgu od Rebri do Ljubljane se za sedaj opusti, ker se je stari toliko osnažil, da še dobro funkcijonira, in se sklene. dotične kavcije vrniti ponudnikom. Poročev. odb. Trček.

O prošnji zadruga ljublj. prevoznikov za spremembo prevozniskega reda in maksimalne vozne tarife poroča odb. Zabukovec. Poročevalec pravi, da je prvi točki, naj se opusti stojišče na Resljevi cesti, že ustrezno s prejšnjim sklepom obč. sveta, glede nadaljnjih dveh, namreč da se opusti določba, vsled katere morajo stati vozovi na Glavnem trgu in v Zvezdi od 6. ure zjutraj do 9. ure zvečer, ter da se uvede prejšnja vozna tarifa, češ, da je vsled zvišanja slabši zaslužek, pa predlaga poročevalec, da se odklonita, naglašujoč, da na omenjenih stojiščih morajo v določenem času stati vozovi, določena vozna tarifa je pa maksimalna tarifa, s tem pa še ni rečeno, da izvoščeki ne smejo nastaviti nižjih cen.

Predlogu se pritrdi.

O učnih uspehih mestne višje dekliške šole v preteklem šolskem letu in o stanju šole sploh poroča odb. Šubic. Njegovemu poročilu je posneti, da je bila šola do konca leta nastanjena v Zojzovi hiši na Bregu, mej počitnicami se je pa preselila v hišo »Glasbene Matice«. Uspeh se sme imenovati prav dovoljen, kajti od 25 gojenk je dobilo 9 učenk prvi red z odliko, 16 pa prvi red. V navedenosti jih je dobilo 17 pohvalni, ostale dovoljen red. Dalje našteva poročilo razne učne pripomočke ter omeni, da se je sklenilo šolsko leto 15. julija s sv. mašo, ki jo je služil učitelj veronauka č. g. prof. dr. Svetina. Največ zaslug za prosope šole si je pridobila redna učiteljica g. Wessner. Poro-

čilo se vzame na znanje, ravnateljstvu in učit. osobju pa izreče primerna zahvala.

Ostale točke se vsled odsotnosti poročevalcev odstavijo z dnevnega reda, poslednje štiri pa obravnavajo v tajni seji.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. oktobra.

(Pogajanja mej desnico in vlado) so se pričela, kakor smo že omenili, predvčeranjim. Prva seja je trajala od 11. do 1/3. ure. Navzoči so bili po poročilu praške »Politik« vitez Jaworski, grof Dzieduszycki, vitez Jendrzejowicz, vitez Abrahamowicz, grof Palfy, dr. Kramar, dr. Bulat, Barwinski, dr. Ferjančič, grof Falkenhayn, Lupul in baron Dipauli. Seji je prisostvoval dve uri ministerski predsednik grof Badeni, in sicer le tako dolgo, dokler se ni jelo razpravljati o postulatih posamnih strank. Grof Badeni je bil torej navzoč le pri razgovoru o taktiki in poslovnem načrtu. Po njegovem odhodu se je pričel razgovor o zahtevah posamnih, v večini se nahajajočih strank, in se je sklenilo, da se obravnava o vsaki deželi posebej. Najprej je prišla na vrsto slovansko-krščanska narodna zveza, in sicer njene zahteve gledé Hrvatov. Včeraj se je posvetovanje nadaljevalo in se je vršila razprava o zahtevah Slovencev, danes pa pridejo na vrsto Čehi. O teku razprave listi ne objavljajo nikakih poročil, ker je posvetovanje strogo tajno. Dobrega ne moremo pričakovati ničesar. Splošno se izraža začudenje, da je češko delegacijo zastopal bolj »mehki« dr. Kramar, ko sta se vendar doslej udeleževala takih posvetovanj le klubov načelnik dr. Engel ali pa njegov namestnik dr. Stransky. Sploh pa tudi v slovanski krščansko-narodni zvezi ni več tako, kot bi imelo biti.

(Osebna vest.) Preč. gosp. Ferdinand Čekal, župnik na Studencu, je bil danes v Gradcu promoviran kot doktor bogoslovja. Čestitamo!

(Odlikovanje.) G. Fran Gogola, računski svetnik v finančnem ministerstvu, odlikovan je z naslovom višjega računskega svetnika.

(Predavanje.) V nedeljo popoldne ob 4. uri bo predaval g. Hugo Turk, c. kr. okr. živinozdravnik v Sodražici o živinorejskih in živinozdravniških zadevah. Zeleti je obilo udeležbe.

(V Št. Juriju pod Kumom) je dne 17. okt. po zjutranji službi božji predaval gosp. okrajni živinozdravnik Tom. Wirgler o kužnih boleznih pri domačih živalih; kako se te bolezni širijo, kako jih treba uničevati; kaki naj bodo hlevi, kako naj se živina umno krmi itd. — Gospoda živinozdravnika poslušalo je prav pazno nad 200, deloma domačih deloma sosednih posestnikov. Akoravno g. Wirgler ni domačin, ampak Čeh, je vendar tako umevno in praktično ljudem povedal, da so ga vsi lahko razumeli. Poslušalci so dobremu gospodu bili prav hvaležni za njegov nauk in so si marsikaj zapomnili za porabo doma.

(Ogenj.) Včeraj (v torek) zvečer ob pol 8. uri je na Ježici začelo goreti Pibrovo gospodarsko poslopje, katero je do tla pogorelo z vsem, kar je bilo v njem nakopičenega. Hišo so z največjim trudom rešili. Pogorela je tudi Zaménova hiša. K sreči je bilo popolno mirno, sicer bi bila pogorela ob cesti vsa Mala vas. Nasproti stoječa hiša pri »ruskem caru« je bila v nevarnosti. — Pravijo, da je nekdo zažgal. — V Rudniku je sinoči malo pozneje pogorela jedna hiša. Ljubljanskim gasilcem, ki so prihiteli na pomoč in gasili do 11. ure, se je posrečilo ogenj lokalizovati.

(Osebnostne novice.) S Koroškega: Dež. odbor je oddal službo živinozdravnika v Železni Kaplji gosp. Jož. Zanoskarju. — Naučni minister je imenoval č. g. gimn. profesorja o. Odilo Franka O. S. B. v Št. Pavlu konservatorjem centralne komisije za ohranitev spomenikov.

(Župnik Franc Rup) Iz Celovca, dne 18. okt. V Kazazah v Podjurski dolini je umrl dne 15. t. m. vč. g. župnik Franc Rup. Prišel je bil tija, že bolehen, začetkom septembra meseca in po dolgem hudem trpljenju izdihnil tu svojo dušo. Pogreb je bil v ponedeljek. Porodil se je pokojni g. župnik v Vetrinju dné 1. dec. 1843. l., bil v mašnika posvečen dné 25. jul. 1867. l. Pokojnik je imel jako spretno in poljudno peró. Mnogo je prestavljal in pisal za Mohorjevo družbo. Priredil je »Fabiolo«, molitvenik »Gospod teči mi pomagat« in drugo. Marsikaj je napisal tudi za »Mir«. Večna mu svetila luč!

(Socijaldemokratje v Celovcu.) Piše se nam: Za dan 18. t. m. je sklicalo tukajšnje socijaldemokratsko društvo »Zukunft« shod, katerega se je udeležilo okrog 200 ljudij, večinoma delavcev. Poročal je nek St. Grosman z Dunaja o političnem položaju, ostro napadal krščanske stranke in odobral anarhistične atentate v Spaniji. Zavoljo tega je vladni zastopnik shod zaključil. Zborovalcem to kajpak ni ugajalo in komisar je moral spraviti marsikatero pikro psovko. Pred zborovališčem je bilo precej šuma.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so od 22. septembra do 15. oktobra t. l. poslali: Č. g. Stefan Rihar, župnik v Studenem, znesek 6 gld., nabran na njegovi inštalaciji. — G. Zofija Valenčič v Ilirski Bistrici 18 gld. — G. Prostoslav Azman, poslovođa v Cirknici, nabral znesek 6 gl. 1/2 kr. — Č. g. prof. Mlakar v Mariboru 15 gl. kot nabiro slov. dijaštva. — Podružnica Ilirska Bistrica-Trnovo 24 gld. 50 kr. — Slavna posojilnica v Slovenski Bistrici 20 gld. — Č. g. prof. dr. A. Medved v Mariboru 15 gl. kot dar nekaterih štajarskih narodnjakov »pri belem volku«. — Po g. Franjici Smid na Gašpetu pri Kranju 9 gl. 99 1/2 kr., in sicer je darovala vesela družba pri Mayerju povodom otvoritve nove gimnazije 3 gl. 12 kr., vesela družba na Gašpetu za »pikapolonco« na dražbi prodano 1 gl. 56 kr., iz gašpetjskega nabiralnika 2 gl. 68 kr. in zaradi »lažjega« računa gašpetjske družba dodala 2 gl. 63 1/2 kr. — Iz nabiralnika v Svetinovi gostilni v Zirovnici 2 gld. 50 kr. — Podružnica Rečica v Savinjski dolini 30 kr. — Rodoljubna družba v Kočevju 8 gl. 90 kr. — Rajhenburški Harambaša 10 gl., namreč 4 gld. 27 kr. je nabrala Harambašica na trgatvi in 5 gld. 73 kr. je iz Citalnične pušice. — Zenska podružnica v Trstu po svoji podpredsednici g. Karli Ponikvar 259 gl. 17 kr. — Gg. duhovniki, zbrani dne 23. septembra na Slatini, 26 gld. — G. Jos. Zirovnik v Gorjah pri Bledu 4 gld. 50 kr., namreč iz nabiralnika pri Crnetu 2 gl 36 kr. in pri Moravcu 1 gld. 64 kr. — Akad. podružnica v Gradcu po g. M. Spindlerju 100 gld. — Č. g. Avg. Skočir, kurat v Gradcu, donesek za mesec oktober 5 gld. — Č. g. župnik Anton Zlogar v Kranjski Gori 2 gl. mesto venca na Kopitarjev grob. — Najglobokejšo zahvalo vsem milim darovalcem in onim, ki so se potrudili, da so zopet nabrali tako lepe svote! Stroški za družbo rasto!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Telegrami.

Dunaj, 20. oktobra. Večerna seja poslanske zbornice se je pričela ob 6. uri 15 minut in je trajala do 1. ure po polnoči. Po dovršenem trinajstem glasovanju po imenih je podpredsednik Abrahamovic hotel dati besedo posl. Heroldu k dnevnemu redu, toda govornik vsled navstalega vrišča ni mogel pričeti govora, na kar je predsednik Kathrein prekinil sejo do 11. ure dopoldne.

Dunaj, 20. oktobra. Koncem sinočne seje, ki je trajala do pol dveh zjutraj, so obstrukcionisti uprizarjali najostudnejše skandale. Ko je po polnoči hotel preiti podpredsednik k točki dnevnega reda ter dal besedo poslancu Heroldu, navstal je nepopisen hrušč na levi. Kričali so, razbijali po klopih, tintnike ob tla metali, psovali, topli se olikani nemški obstrukcionisti. V tem šumu je prevzel predsedstvo dr. Kathrein ter sejo preložil na danes za 11. uro.

Dunaj, 2. oktobra. Vsled sinočnih škandaloznih prizorov zahteva desnica od vlade, da naj se spremeni pravilnik. Badeni tej zahtevi nasproti zastopa stališče, naj za to poskrbi desnica sama.

Dunaj, 20. oktobra. Predsednik dr. Kathrein je otvoril sejo, ki se je ponoči prekinila, ob četrt na jedno uro ter izrazil svoje najglobokeje obžalovanje nad škandali, ki v največji meri škodujejo ugledu parlamentarizma. — Nadalje opravičuje postopanje podpredsednika viteza Abrahamovicza, ki je včeraj ne oziraje se na obstrukcijo dal besedo posl. Heroldu, naglašujoč, da je dolžnost predsedstva braniti pred terorizmom ne samo manjšino, marveč tudi večino. Na to se vrši običajno glasovanje po imenih o predlogu obstrukcije, naj se otvori debata o postopanju predsedstva.

Dunaj, 20. oktobra. Govori se, da poslanca Šuklje in Stephanović snujeta nov

klub, v kateri bi pristopili poslanci, ki do sedaj niso člani nobenega kluba. Pravijo, da je temu klubu pristopilo že osem članov.

Dunaj, 20. oktobra. Mej poslanci gré govorica, da se je Badeni z zvezo sporazumel. Novica je prezgodnja, kakor je tudi neosnovana vest, ki jo širijo mladočeški poslanci, da Badeni še tekom tega tedna drž. zbor razpusti ali zaključi. Bolj verojetno je, da odstopi Badeni.

Dunaj, 20. oktobra. Pri volitvah v pridobninsko komisijo za četrti razred so bili razun jednega izvoljeni vsi protisemitski kandidati. Le v okraju Favoriten je prodril jeden liberalni kandidat, ker so se zanj zjediniili Schönererijanci in židovski liberalci.

Dunaj, 20. oktobra. Poljska krščanska ljudska stranka je izključila iz svoje srede posl. Szajerja, ker se je na nekem socijalističnem shodu vedel zelo nedostojno.

Dunaj, 20. oktobra. Zunanji minister grof Goluhovski se je podal danes popoldne s sekcijskim načelnikom Merey-em v Budimpešto.

Budimpešta, 20. oktobra. Liberalna stranka je v večerni seji soglasno vsprejela vladno predlogo o nagodbenem provizoriju in ono glede podaljšanja financijelne nagodbe s Hrvatsko.

Belgrad, 20. oktobra. Ministerski predsednik Simić je vložil včeraj dopoludne ostavko celega kabineta, katero je kralj tudi vsprejel in naročil Simiću, naj do sestave novega kabineta nadalje vodi vladne posle. Z sestavo novega kabineta je poveril kralj poslanika v Carjem gradu Gjorgjevića.

Sredeo, 20. oktobra. Ukaz, s katerim se sklicuje sobranje na 27. oktobra, je že podpisan. Zatrjuje se, da dospe knez Ferdinand tekom današnjega dne.

Carigrad, 20. oktobra. Prva seja pooblaščenec je bila samo formalna. Sklenilo se je, da se vrše seja vsak ponedeljek, četrtek in soboto. Prihodnja seja je torej jutri. — Poslaniki Anglije, Nemčije in Rusije so odposlali vojne atašeje v Lamijo, da se udeležijo posvetovanja glede osloboditve vjetnikov.

London, 20. oktobra. „Reuters Office“ poroča iz Bombaya, da se je v okr. Pendšab pojavila kuga. Umrlo je dosedaj 23 oseb. Zanesli so jo bojda romarji.

Brez nič ni nič. Polagoma se približuje čas jesenske setve in pri ti priliki je gotovo primerno, da se omenja stare izkušnje, da z njiv, ki niso zadostno pognojene, ni pričakovati povoljne žetve. S hlevskim gnojem je možno pognojiti le neznamen del njiv in tedaj so umetna gnojila pravi blagoslov za poljedelstvo, ker omogočujejo, da se pomanjkljivosti spopolnijo in s tem izpolnijo glavni pogoji za bogato žetev. V to svrhu treba res izdati nekaj denarja, toda boljša žetev povrne ne samo te stroške, marveč donaja še znaten prebitok.

Kdor ima toraj njive, katerih ne more zadostno pognojiti s hlevnim gnojem, naj vzame, ako je zemlja še precej rodovitna, na mernik posetve kakih 75 do 100 kgr. Tomažev moke in 25 kgr. žvepleno-kislega amonijaka, kar se pa ne sme zmešati, marveč vsako posebej razsejati. 75 do 100 kgr. Tomažev moke stane kakih 2-50 do 3-50 kron 25 kgr. žvepleno-kislega amonijaka 4-.

Ako je pa zemlja nekoliko slabija, tedaj treba zvišati kvantum na 100 do 150 kgr. Tomažev moke in 35 do 40 kgr. žvepleno-kislega amonijaka. Ako se namerava mej zimsko setev v spomladi razsejati kaka detelja, ali ako mora temu slediti strneno žito, treba zvišati kvantum Tomažev moke vsaj na 150 kgr. na mernik. Odveč bi bilo še posebej naglašati, da je Tomaževa moka, posebno za ozimino, izvrstno fosfatno-kislo gnojilo. Za to je na razpolago na tisoče dokazov. Kot dušikovo gnojilo je žvepleno-kisli amonijak pri jesenski setvi mnogo koristnejši nego kilisalpeter.

Za lahko zemljo, ki se določi navadno za rž, naj se pridoda imenovanim gnojilom še kajnit, da se dovede zemlji

primanjkujočega kalija. Po kakovosti zemlje je umestno dodati kakih 150 do 250 kgr. kajnit.

Brez dvoma je toraj, da se z navedenim gnojilom, namreč 75 do 150 kgr. Tomažev moke, 25 do 40 kgr. žvepleno-kislega amonijaka in 150 do 250 kgr. kajnit, povsod znatno pospeši zimsko setev, in moremo čitateljem le svetovati, da si spopolnijo na označen način gnojilo za one njive, katerim ne morejo priskrbeti dovolj hlevnega gnoja.

Ponarejena črna svila.

Sežgi vzorček svile, katero nameravaš kupiti, in spozna bodeš takoj ali je svila pristna ali ponarejena: Pristna, čista barvena svila kmalu ugasne, se skodriči ter ostane le malo svetlorjavega pepela. — Ponarejena svila (katera se rada lomi in dobi mastne lise) gori počasi dalje (osobito tli takozvana „strelna nit“, ako je v njej prav mnogo barvene snovi, ter ostane pepel temnorjave barve. Pepel se ne skodriči) kot pri pristni svili, marveč upogne. Pepel pristne svile se spremeni v prah, ako se stisne, isti ponarejene svile pa ne.

— **Tovarne za svilo G. HENNEBERG-a** (c. in kr. dvornega založnika) v **Gurihu** razpošiljajo rade vzorce svojega pristno svilnatoga blaga vsakomur ter pošiljajo kolikor treba za posame oblike ali cele kose poštnine in carine presto na dem. 35 6-6 5

Melusine-ustna in zobna voda
deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi
zób, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno
sapo iz ust. 1 stekl. 50 kr.

Jedina zaloga 45 (39) 1
lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani,
Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usojajo si Vašemu blagorodju uljudno
naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec
(Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim
uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, isto-
tako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradec, dne 2. februvarija 1897.

Provincijal

brat Emanuel Leitner.

nadzdravnik.

232 100-58

Umrli so:

18. oktobra. Marija Klun, uradnega sluge vdova, 75 let, Študentovske ulice 7, plućnica. — Amalija Logar, rudarja vdova, 72 let, Zabajak 9, vitium cordis. — Alojzija Grohman, poslovodje žena, 52 let, Turjaški trg 6, jetika.

19. oktobra. Ivan Trefalt, delavca sin, 14 dni, Dunajska cesta 23, božjast.

Tržne cene v Ljubljani

dne 20. oktobra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	11 20	Špeh povojen, kgr. . .	70
Rež,	8	Surovo maslo,	82
Ječmen,	6 30	Jajce, jedno	3
Oves,	6 20	Mleko, liter	10
Ajda,	8	Goveje meso, kgr. . .	64
Proso,	7 80	Telečje	60
Koruza,	6 20	Svinjsko	54
Krompir,	2 60	Kostrunovo	36
Leča, hktl.	12	Piščanec	55
Grah,	12	Golob	17
Fižol,	10	Seno, 100 kgr. . . .	70
Maslo, kgr.	94	Slama, 100	60
Mast,	72	Drva trda, 4 kub.m. .	7
Špeh svež,	60	„ mehka, 4	80

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. urah v mm.
19	9 zvečer	740-9	12-3	sl. svzh.	jasno	
20	7 zjutraj	738-8	8-5	sl. vzh.	megla	0 0
	2. popol.	736 0	15-7	sr. vzh.	skoro oblč	

Srednja včerašnja temperatura 14 1°, za 4-2° nad normalom.

Dunajska borza.

Dne 20. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 „ 15 „
Avstrijska zlata renta 4%	123 „ 15 „
Avstrijska kronka renta 4%, 200 kron	101 „ 75 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 65 „
Ogerska kronka renta 4%, 200 kron	99 „ 65 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	952 „
Kreditne delnice, 160 gld.	349 „ 75 „
London vista	119 „ 65 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 77 1/2 „
20 mark	11 „ 74 „
20 frankov (napoleon)	9 „ 52 1/2 „
Italijanski bankovci	45 „ 10 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „

Dne 19. oktobra.

4% državne srečke l. 1834, 250 gld.	160 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 „ 50 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 60 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 „ 50 „
Dunavske vravnave srečke 5%	128 „ — „
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 „ 85 „
Posojilo goriskega mesta	112 „ 50 „
4% kranjsko deželno posojilo	98 „ — „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „ 50 „
Priporitne obveznice državne železnice	227 „ — „
„ „ južne železnice 3%	182 „ 25 „
„ „ južne železnice 5%	126 „ — „
„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „

Eksekutivne dražbe.

Jerneja Zafra na iz Sela pri Podturnu posestvo (1826 gl.), terjatev 11 gld. 91 kr., dne 22. okt. in 23. nov. (ponovitev) v Novem Mestu.

Mihaela Habjana iz Malega Vrha neprem. posestvo (5971 gld.), terjatev 400 gld., dne 23. okt. in 27. novembra v Ljubljani.

Janeza Starca iz Brezovega posestvo (1365 gld.) dne 23. okt. in 24. nov. v Krškem.

Melijora Mahkote neprem. posestvo v Dobu (190 gld.), terjatev 51 gld. 83 kr., dne 23. okt. in 27. nov. na Brdu.

Janeza Žnidaršiča z Rakeka nepremakljivo posestvo (200 gld.) dne 23. okt. in 25. nov. v Logatcu.

Vsebina 20. zvezka 1897:

Cetnje s polja modroslovskega. (Spisal dr. Fr. L.) [Dalje.] — Zupanova Minka. (Idila. — Zložil A. Hribar.) XVII. Zupan in županja. XVIII. Oklici. — Ob nemih citrah. (Zložil F. S. Finžgar.) — Jeseni. (Zložil Anton Medved.) — Cez morje. (Spisal Ivo Trošt.) [Konec.] — Biserji. (Zložil Ant. Hribar.) 9, 10. — Ob Balkanu. (Spomini iz Bolgarije. — Spisal Jos. Repina.) [Dalje.] — Vzori in boji. (Po prijateljevih pismih priobčil Jož. Ošaben.) [Dalje.] — Razne stvari: Jugoslavenska akademija znanostij in umetnostij l. 1896. (Spisal Ivan Steklasa.) [Konec.] — Nova gimnazija v Kranju. (Spisal dr. Fr. Perné.) — Narodno blago: O vilah. — Torka. — Divji lov. — Na platnicah. Socijalni pomenki. [Dalje.] — Slike: Madonna. (Iz slike Giulia Romana.) — „Beroca.“ (Kip Tantaridinja v Milatu.) — Romarska cerkev na Brezjah. (Narisal M. Jama.) — Bosanska deklica. — Črnogorska deklica. — Gimnazijsko poslopje v Kranju. (Narisal D.)

Krčmarji in zasebniki, kateri želé kupiti

pristna, naravna vina,

obrnejo naj se do 677 15-4

Pavla Sponza

v Rovinju v Istri,

kateri dá popolno jamstvo za pristnost njegovih vin. — Na željo vpošlje **vzorce belega in „moscato rosa“, terana in belega isterskega vina.**

Preč. duhovščino še posebej opozarja na svoja naravna pristna vina za uporabo pri daritvi sv. maše.

4 stanovanja

se oddájo s 1. novembrom t. l. na Poljanski cesti št. 72.

Natančneje se izve pri **Elji Predovič-u** na Poljanskem trgu št. 5. 603 7

Bortolo Sardotsch, Koper

(tvrška obstoji od l. 1828)

prodaja

domača in inozemska olivna olja.

Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.

Ozir poštenosti,

zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinjšega **namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev.** 674 12

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.